

KIETAVIŠKIŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS

REKOMENDACIJOS TĖVAMS

„NUOTOLINIS MOKYMAS. KAIP IŠGYVENTI TĖVAMS?“

Rekomendacijose rasite atsakymus:

- Kaip padėti vaikui susikurti kasdienę darbinę rutiną;
- Kaip kontroliuoti savarankišką vaiko mokymosi procesą;
- Kokias mokomąsias veiklas atlikti kartu su vaiku;
- Kaip bendradarbiauti su vaiko mokytoju;
- Ką tėvai turėtų daryti ir ko nedaryti.

KAIP PADĖTI VAIKUI SUSIKURTI KASDIENĘ DARBINĘ RUTINĄ?

Nusiteikite, kad **rutina** bus kuriama labai lėtai, nes tai yra nauja. Įprotis atsiras tik po kurio laiko.

Šiuo atveju rutiną įvardykime kaip persijungimą iš vienos veiklos į kitą, perėjimą nuo vieno laikotarpio į kitą.

1. Kurkite bazinę struktūrą:

- 1. Suskirstome dieną į 2 dalis:** 1 – gyvenimo, mokymosi, darbo periodas; 2 – miego, ramybės, atsigavimo periodas. Nustatome aiškų laiką.
- 2. Ryto ritualai.** Pasirengimas darbui, mokymuisi (pvz., persirengimas). Mokymasis. Pauzė/ pertrauka. Linkusiems greit pavargti galima pritaikyti pietų miegą, pasnaudimą. Mokymasis. Laisvalaikis. Šėimos/ susitikimo laikas.
- 3. Atskirkite, kada yra darbo/ mokymosi dienos, kada savaitgalis.** Galite sudėlioti aiškia struktūrą. Ieškokite geriausio varianto.

2. Valdykite laiką (nesitikėkite, kad laiko valdymo įgūdis atsiras greitai):

- 1. Metų laikai;** diena/ naktis; valandos (pvz., savo laiką planuoti valandomis; sudarykite aiškia dienotvarkę); planas šiai dienai; planas savaitei; planas metams.
- 2. Dėmesio sukaupimo gebėjimai.** Ką galiu padaryti per 10-15-20-25 minutes, valandą.
Padėkite vaikui stengtis vienu metu atlikti vieną veiklą. Pakontroliuokite, palieskite jį, pasakykite jo vardą. Tarp veiklų padarykite pauzes.
- 3. Planas ir stebėjimas.** Neretai yra gerai mokyti ne iki nuovargio ar emocijos, bet iki nustatyto laiko pabaigos.

KAIP KONTROLIUOTI SAVARANKIŠKĄ VAIKO MOKYMOSI PROCESĄ?

- *Kai vaikas yra savarankiškas, jo kontroliuoti nereikia. Jis pats papasakos, ką ir kaip reikia daryti.*
- *Kai matote, kad vaikas gali būti susikaupęs – neikite aktyviai į jo veiklą, nes tuo atveju mes galime „išmušti“ besiformuoti įgūdį.*
- *Atminkite, kad jis pats turi mokytojo paklausti, susidėlioti priemones, veiklas bei turi žinoti, kad jis gali klausti. Pirmiausia – mokytojo, papildomai – tėvų.*

1. Pats geriausias mokymasis – tai tėvų pavyzdys. Todėl jūs turite parodyti, kaip jūs dirbate, planuojate laiką, atidedate malonią veiklą, planuojate rytdieną, ilsitės.

2. Papildomos rekomendacijos:

1. Šeimoje yra gerai sutarti dėl laiko vienatvei (gydantis fenomenas, „tylos epizodai – normalu“). Turėti asmeninį laiką kiekvienam šeimos nariui.
2. Uždaroje erdvėje gali atsirasti širmos, lentelės („Aš mokausi“).
3. Išmokite rankomis parodyti „ne dabar“, „man sunku“, „man viskas gerai“.
4. Jei nerimas per didelis, galimos ekstrinės pertraukos, pabūvimas su savimi.

KOKIAS MOKOMĄSIAS VEIKLAS ATLIKTI KARTU?

- *Veiklas planuoja dalyko ir grupių mokytojai, sudarytos mokymo(si) programos.*
- *Šiuo atveju tai priklauso nuo vaiko savikontrolės, pasitikėjimo jo žodžiais, gebėjimo susitarti. Gal būsite palydintis, gal – pagalbininkas, gal – prižiūrėtojas, o gal ganytojas.*

1. Įvertinkite, kiek vaikas sugeba atsijungti nuo didelių pagundų:

1. maisto, muzikos, interneto ir mobilaus;
2. kartu gyvenančių žmonių, augintinių;
3. draugų žinučių;
4. kaip gali susikaupti dėl bendros situacijos keliamo nerimo (žiniasklaidoje gausu ne informacijos, bet reakcijų į informaciją).

2. Pagrindinės tėvų frazės:

1. Bandyk pats;
2. Būsiu šalia;
3. Matyk, ką darai;
4. Rinkis (kada, arba pats prižiūri save, ar mes ir pan.);
5. Padėkite vaikui save pastebėti, įgarsinkite jį: kad tu dabar nedirbi, maliesi, žaidi.

3. Duokite vaikui pasirinkimą: „Jeigu tu pats save prižiūri, aš tavęs nekontroliuosiu, „išjungsiu“ griežtumą“, tačiau jei vaikas nesugeba savęs prižiūrėti, pasakykite: „Mano, kaip mamos/tėčio atsakomybė, užtikrinti, kad tu stropiai mokytumeisi, todėl aš būsiu su tavimi griežtas.“

- *Griežta, bet ne skausmo kalba.*

- Atminkite, kad vieną dieną, vaikas turės išmokti būti savarankiškas be tėčio, mamos, mokyklos ar kt. pagalbos.

KOKIAS MOKOMĄSIAS VEIKLAS GALI ATLIKTI TĖVAI?

- 1. Mokymosi turinį nustato mokytojai.** Duokite laiko adaptacijai.
- 2. Galima kartu dalyvauti, bet išsaugoti privatumą** (kaip vaikai saugo tėvų privatumą, jei tie dirba namuose; pavadinkite tai „tėvų reikalai; vaikų reikalai“).
- 3. Naujos unikalios temos ir pamokos, kurių geriau nepraleisti.** Tėvai gali organizuoti kartu pasaulio studijavimą:
 1. Virusas. Ligos. Sveikata.
 2. Buvusios ligos, pamokos apie tai, istorija.
 3. Pasaulio sveikatos organizacija.
 4. Sveikas gyvenimo būdas (higiena, miegas, judėjimas, mityba).
 5. Ir labai daug apie santykius, šeimą, draugus/ nedraugus ir jausmus.
 6. O kas dar vyksta įdomaus pasaulyje ir Lietuvoje be to koronaviruso? Šiandien?

KAIP BENDRADARBIAUTI SU VAIKO MOKYTOJU?

- *Saugokite mokymo įstaigos struktūrą.*

1. Trys keliai:

- 1. Bendraukite su klasės vadovu.** Neskubėkite rašyti vien tik dalyko mokytojui dėl užduočių ar pan.
- 2. Tėvų grupė.** Jeigu kas neaišku, kartu su kitais tėvais aptarkite situaciją, ko tėvai nori, ko jiems trūksta.
- 3. Administracija.** Prašykite pranešimų. Net informacija apie informacijos neturėjimą yra informacija.

2. Nepamirškite – klasės turi seniūnus ir jų pavaduotojus. Jie gali organizuoti komunikaciją. *Gali išryškėti nauji interneto lyderiai ir moderatoriai. Vaikai turi nubalsuoti.*

KĄ TĖVAI TURĖTŲ DARYTI IR KO NEDARYTI? ŠEIMA

- **Nustatykite, kas yra prioritetai, padedant vaikui:**

- 1. Vaiko būseną.** Atsisukite į savo vaiką ir „kaip tu?“
- 2. Tėvo ir mamos būseną.** Paklauskite savęs „kaip aš?“, o tada partnerio.
- 3. Šeimos/ santykių būseną.** „Kas vyksta tarp mūsų?“ (Pvz., mane erzina, kad vaikas malasi, nesimoko, tuoj nesusivaldysiu“). Prieš dirbant su vaiku, pasikalbėkite, susitarkite, įtraukite kitus šeimos narius, kad čia ir dabar išsiaiškintumėte, aptartumėte situaciją.
- 4. Mokymasis apie situaciją.** Per šeimos susitikimus.
- 5. Didėja rizika peržengti ribas.** Todėl įsakykite sau: nepriimti radikalių sprendimų, nemušti. Na ir jei pavyks: nerėkti. Gali būti nelengva.

6. Paaiškinimai ir išpažintys.

KĄ TĖVAI TURĖTŲ DARYTI IR KO NEDARYTI? MOKYKLA

1. **Galite svarbius klausimus aptarti su aktyviais tėvais.** Bet turi dominuoti argumentai ir grupės sprendimas. Tėvų grupės. Susitikite, pasiderinkite.
2. **Mokyklos (kai kurios) yra pasimetusios.** Joms gali reikėti žymiai daugiau laiko adaptuotis. Spaudimas nepagreitina. Siūlymai padeda.
3. **Mokytojų kompiuterinis raštingumas yra labai skirtingas.** Ne visi geba greitai naudotis informacinėmis technologijomis ir greitai perkelti informacinę medžiagą į elektroninę erdvę. Bet mokytojai yra vertinami pagal kitus parametrus.
4. **Jei turite resursų, ieškokite gerų kitų mokyklų veiklos pavyzdžių.**

MOKYKLA PASIRINKO MOKYMO(SI) NUOTOLINIŲ BŪDŲ PLATFORMAS

- **Išmokite kartu su vaikais naudotis mokytojų pateikiamomis virtualiomis mokymosi aplinkomis.**
 - **Jėga neikiškite kitos, net jei ji geresnė.**
1. **Tikslas – veikiantis mokymasis ir paprastumas.** Nepereikite prie visiškai naujų dalykų, išsaugokite mokymosi kultūrą ir struktūrą. Nedalyvaukite “grožio” konkurse, kuri šeima, klasė ar mokykla turi geresnę formą ir platformą.
 2. **Paprastumo įrankiai:**
 1. Telefonas (išmokite konferencinius pokalbius).
 2. Fotografuoti ir siųsti el. paštu, Skype, Messenger ir Facebook grupėms.
 3. Pirma – veikianti mokymosi struktūra, nauji būdai turi būti iš pradžių testuojami, tada – pristatomi, galiausiai – pasirenkami. Patyrinėkite įvairias programas Kahoot, Microsoft teams, Meet.google.com, Eduka, Ema, Tamo ir kt.

Atraskime iš lėto. Mokykimės. Tai nauja realybė.

NAMŲ DARBAI PAVIRTO Į MOKYMAŠI NAMUOSE:

➤ Atsiranda trys sferos:

1. **Mokymasis nuotoliniu būdu** (laiką nustato mokykla);
2. **Namų/ papildomos užduotys** (laiką nustato šeima);
3. **Savarankiškas mokymasis** (laiką nusistato vaikas; pats pasirenka tikslus ir temas);

➤ 2. Etapai, kuriuos turite pereiti:

1. Ieškokite vietos, kur geriausiai galima susikaupti.
2. Geriausias laikas, kada geriausiai veikia galva.
3. Tėvai ne kartu, bet šalia (kartu vis tolsta);
4. Kiek laiko galima gerai susikaupti;
5. Nustatytos laiko ir vietos ribos taps nuolatinės.

TIK NELYGINKITE!

- *Tik nelyginkite savęs ir savo šeimos su kitomis, „susitvarkiusiomis“ ir atrodo viską išsprendusiomis šeimomis.*
- *Lyginkite dabar savo šeimą tik su tuo, kaip jūs atrodėte vakar.*

Yra šeimos, kurios struktūruotos, suorganizavo iš karto rutiną, veiklą, užimtumą vaikams ir visai šeimai.	Yra šeimos, kur viena diena yra graži, darbinga, struktūruota, kita – chaosas, duobė. Suplanuojama „užlipti“ ant kalno, o vakare atrandama, kad tik nedaug nueita. O kartais „sprogimas“, rėkimas.
Yra šeimos, kur visiškai neaišku, kas vyksta. Tėčiui neaišku, kas vyksta su juo, mamai – kas su ja. Vaikai pasidaro epizodiškai visiškai „nenormalūs“ Nėra lengva rasti žodžių apibūdinti, kaip jautiesi, ko nori. Bet vis tiek tai yra šeima.	Yra šeimos, kur ... tuščia, tyliai liūdna, vienas nuo kito laikosi per atstumą, pokalbiai yra arba apie nieką, arba iš viso nesikalba. Gal net nėra šeimos jausmo...

Bet visos jos yra šeimos, mūsų šeimos!

RUTINA IR PRIORITETAJ

➤ Suskirstykite (leiskite ir vaikui tai padaryti):

1. Greitai, bet nesvarbu
2. Negreitai ir nesvarbu
3. Svarbu, bet negreitai
4. Svarbu ir greitai

KAS DABAR SVARBIAUSIA?

1. Saugumas, maistas, higiena, sutarimai dėl pagalbos su aplinkiniais.
2. Nerimas ir stresas. Adaptacija.
3. Supratimas, kas vyksta.
4. Ritmo sukūrimas.
5. Santykių išsaugojimas. „Užkaitusi“ ir „išsekusi“ šeima.
6. Kuris žodis svarbiau: gyventi ar mokytis? Nepameskite spontaniškumo svarbos.
7. Struktūra ne visiems tinka.
8. Nuobodžiavimas nėra vien tik blogas dalykas.

KARANTINO/ PEREINAMUOJU METU NESPREŠKITE ESMINIŲ PROBLEMŲ

1. Dažnai – tai ne naujos problemos, bet užaštrėjusios senosios.
2. Nuomonė apie mokyklą. Būkite atsargūs, auga nepasitikėjimas, aštrėja konfliktai.
3. Kaip vaikams paaiškiname, dėl ko mokomės.
4. Namų darbų – savarankiško mokymosi kultūra.
5. Teisinė atsakomybė:
 1. Tėvai užtikrina elgesį, stropų mokymąsi.
 2. Pedagogai turi užtikrinti kokybišką mokymąsi.
6. Bendruomenės sutarimai.
7. **Motyvacinės frazės – kaip vidinės vėliavos.** „Aš neapgailestauju dėl to, ką padariau. Apgailestauju dėl to, ką galėjau padaryti, bet nebandžiau.“
„Tai dažnai atrodo neįmanoma, kol nepadarei“.